

POLSKA AKADEMIA NAUK
pl. Defilad 1, PKiN, 00-901 Warszawa

POLITECHNIKA WARSZAWSKA
pl. Politechniki 1, 00-661 Warszawa

**Stanowisko
Prezydium Polskiej Akademii Nauk
oraz
Prezydium Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich
z dnia 9 kwietnia 2002 r.
w sprawie proponowanych zmian w systemie organizacji i finansowania badań
naukowych w Polsce**

W wyniku dyskusji na wspólnym posiedzeniu Prezydium Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich i Prezydium Polskiej Akademii Nauk postanowiono zwrócić się do ministrów właściwych dla nauki i edukacji narodowej, by wspólnie rozpocząć działania inicjujące zmiany legislacyjne eliminujące nieprawidłowości w funkcjonowaniu nauki oraz podjąć działania zmierzające do podniesienia poziomu i intensywności działalności naukowej. Zmiany te powinny wynikać z następujących założeń:

- Komitet Badań Naukowych zostaje przekształcony w Ministerstwo Nauki;
- funkcje doradcze i opiniodawcze KBN przejmuje działająca w ramach Ministerstwa Rada Nauki Polskiej, będąca reprezentacją środowiska naukowego – uczelni akademickich, Polskiej Akademii Nauk i jednostek badawczo-rozwojowych; w skład Rady Nauki Polskiej powinni wejść przedstawiciele ministerstw współrealizujących politykę naukową Państwa;
- Rada Nauki Polskiej dokonuje ocen i formułuje opinie dotyczące polityki naukowej, kierunków badań naukowych i pierwotnego podziału środków na badania;
- proces oceny projektów badawczych oparty jest na zasadzie *peer review*, może odbywać się z udziałem recenzentów zagranicznych i jest „przezroczysty”: ranking ma charakter jawny, a ocena każdego z recenzentów jest relatywizowana z uwzględnieniem ocen innych projektów dokonanych przez tego recenzenta; przewiduje się postępowanie odwoławcze z udziałem wnioskodawcy, nie naruszające jednak zasady *peer review*;
- elementem kształtowania polityki naukowej są projekty badawcze zamawiane przez Ministerstwo Nauki;
- prowadzona jest aktywna polityka kadrowa, m.in. wobec naukowców powracających ze stypendiów zagranicznych.

Dostrzegając zgodność koncepcji przedstawionych przez Ministra Nauki z postulatami sformułowanymi przez środowiska akademickie i naukowe, obradujące wspólnie Prezydium Polskiej Akademii Nauk oraz Prezydium Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich postanawiają udzielić poparcia propozycjom Przewodniczącego KBN, zmierzającym w kierunku utworzenia, w oparciu o KBN, Ministerstwa Nauki, działającego na zasadach sprawnie funkcjonującego ministerstwa, przy pozostawieniu doradczej i opiniodawczej roli środowisk akademickich i naukowych oraz ich wiodącej roli w procesie dokonywania ocen.

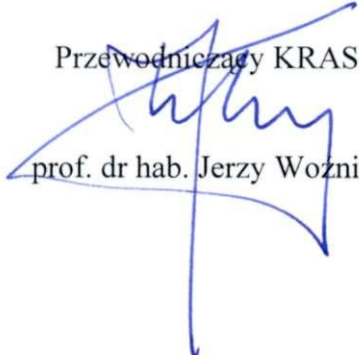
Stanowisko to odzwierciedla od dawna formułowane w środowisku rektorów oraz w gremiach kierowniczych Polskiej Akademii Nauk oceny i opinie, wskazujące na potrzebę dostosowania organizacji badań naukowych w Polsce do rozwiązań stosowanych w krajach rozwiniętych, z uwzględnieniem doświadczeń wynikających z dotychczasowej działalności KBN.

Uważamy, że niepodważalną zasadą działania nowego Ministerstwa Nauki musi być udział przedstawicieli środowiska akademickiego i naukowego w podejmowaniu decyzji dotyczących zasadniczych kierunków polityki naukowej i zasad podziału pierwotnego środków przeznaczonych na badania naukowe, a także w procesie przyznawania środków na projekty badawcze – przy spełnieniu jednak warunku niedopuszczania do zaistnienia konfliktu interesów i możliwości naruszania zasad etycznych.

Pragniemy jednocześnie podkreślić, że dystrybucja środków przeznaczonych na badania naukowe powinna odbywać się zgodnie z przyjętymi w Europie zasadami autonomii uczelni, wynikającymi z zapisów *Magna Charta Universitatum* i stanowiącymi postawę działalności międzynarodowej organizacji *Magna Charta Observatory of Fundamental University Values and Rights*, nadzorującej przestrzeganie tych zasad.

Polska Akademia Nauk oraz Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich deklaruje gotowość do aktywnego włączenia się do prac nad szczegółową koncepcją funkcjonowania systemu badań naukowych w naszym kraju.

p.o. Prezesa PAN

prof. dr hab. Jerzy Kołodziejczak

Przewodniczący KRASP

prof. dr hab. Jerzy Woźnicki